

Спеціаліст радить

Як уберегтися від сальмонельозу?

З початку поточного року, станом на 8 червня, в Україні зареєстровано 15 спалахів сальмонельозу.

У Ріпкинському районі у 2010-2017 роках та з початку поточного року спалахи гострих кишкових інфекцій не реєструвалися.

У спекотну пору року, особливо під час подорожей, відбувається активізація шляхів передачі кишкових інфекцій, оскільки висока температура зовнішнього середовища, перебування людей на природі, купання у відкритих водоймах, поява мух є сприятливими умовами для зберігання і розмноження збудників у зовнішньому середовищі.

Сальмонели досить стійкі до факторів зовнішнього середовища. У відкритих водоймах вони зберігаються близько 4 місяців, а у фекаліях тварин – до 3 років, у молоці при температурі 6-8 С – близько 3 тижнів, у яйцях водоплаваючої птиці – до 1 року. Сальмонели стійкі до впливу низьких температур, у м'ясі при температурі 0 С виживають близько 140 днів, зберігаючи здатність до розмноження.

Основним джерелом інфекції при сальмонельозі є різноманітні сільськогосподарські тварини (корови, телята, свині, вівці, коні та інші) і дикі тварини, птахи, особливо водоплаваючі, у яких хвороба частіше перебігає безсимптомно. Тварини можуть протягом тривалого періоду (роками) виділяти збудників у зовнішнє середовище з екскрементами, сечею, молоком, носовим слизом, слиною. Джерелом інфекції може бути хвора на сальмонельоз людина або бактеріоносій. Механізм передачі інфекції переважно фекально-оральний, рідко контактно-побутовий. Факторами передачі найчастіше є продукти харчування, насамперед м'ясо тварин і птиці. Можливе захиттєве зараження м'яса (під час хвороби тварин), а також під час обробки туш, їх транспортування, переробки та збері-

гання. Інфекція може передаватися також через рибу і рибопродукти, готові страви, які не підлягають термічній обробці (салати, вінегрети), а також через фрукти, кондитерські вироби, молоко, воду. Останнім часом почастишали випадки сальмонельозу, зумовлені вживанням курячих яєць, внаслідок інтенсифікації процесу вирощування і незадовільних умов утримання птиці. Контактного-побутового шляху зараження реалізується під час догляду за хворими, а також у скучених колективах, особливо в дитячих дошкільних закладах, пологових відділеннях, дитячих стаціонарах. У цих випадках спалахи характеризуються високою контагіозністю, швидкістю поширення, тривалістю існування, а також значною кількістю тяжких клінічних форм. Найбільш сприйнятливі до сальмонельозу діти першого року життя, серед яких частіше спостерігаються важкі генералізовані форми хвороби. З віком у дітей сприйнятливості до сальмонельозу знижується. Для сальмонельозу, як і для інших кишкових інфекцій, властива літньо-осіння сезонність, хоча захворюваність реєструється в усі пори року.

Інкубаційний (прихований) період при сальмонельозі може коливатися від 6 годин до 3 діб (частіше 12-24 годин). Опорними симптомами клінічної діагностики сальмонельозу є гострий початок, озноб, висока температура тіла, біль і бурчання в животі, нудота, багаторазове блювання, збільшення печінки і селезінки, рясний водянистий кал зеленуватого кольору. Встановлюючи діагноз, лікар враховує епідеміологічний анамнез. При появі клінічних ознак хвороби потрібно негайно звернутися до лікаря, це дасть можливість поставити правильний діагноз та отримати своєчасне якісне лікування: ні в якому разі не слід займатися самолікуванням.

Більшість спалахів сальмонельозу

виникає внаслідок недотримання санітарно-гігієнічних вимог, залучення носіїв до приготування страв на гостинах, святкуваннях днів народження та весіль, поминальних обідів, коли заздалегідь готують велику кількість салатів, заливних блюд, м'ясних страв. Зберігання страв без холодильного обладнання та без достатньої термічної обробки сприяє розмноженню збудників інфекцій.

Щоб запобігти виникненню гострих кишкових інфекцій та харчових отруєнь, в тому числі сальмонельозу, слід неухильно виконувати такі правила: дотримуватися правил особистої гігієни; ретельно мити руки з милом перед вживанням їжі, після повернення з вулиці та після кожного відвідування вбиральні; мити та тримати у чистоті всі поверхні та кухонні прилади, що використовуються для приготування їжі; користуватися індивідуальним посудом; запобігати проникненню комах та тварин до приміщень, де відбувається приготування їжі та зберігаються продукти харчування; регулярно мити та обдавати окропом дитячий посуд та іграшки; окремо готувати і зберігати сирі та готові до вживання харчові продукти (сире м'ясо, птицю, рибу, овочі, фрукти тощо); для обробки сирих продуктів використовувати окремі кухонні прилади (ножі, обробні дошки тощо); добре прожарювати або проварювати продукти, особливо м'ясо, птицю, яйця і рибу; не вживати продукти з вичерпаним терміном придатності, використовувати для приготування їжі тільки свіжі харчові продукти. Зважаючи на те, що більшість захворювань на сальмонельоз пов'язано з вживанням м'яса птиці та яєць, важливо перед приготуванням ретельно помити яйця у 2% розчині соди, бажано не вживати сирих яєць, особливо приданих на стихійних ринках; дотримуватись відповідного

температурного режиму при зберіганні харчових продуктів (не залишати готові харчові продукти при кімнатній температурі більш ніж на 2 години); використовувати безпечну воду, не пити воду з неперевіраних джерел; вживати бутильовану воду, у разі неможливості придбання бутильованої води використовувати охолоджену кип'ячену воду; використовувати оброблені продукти харчування з метою підвищення їх безпеки, наприклад пастеризоване молоко; мити та обдавати окропом фрукти і овочі, особливо у разі споживання їх у сирому вигляді; при транспортуванні і зберіганні харчових продуктів використовувати чисту упаковку (поліетилен, контейнери для харчових продуктів тощо); не купувати продукти харчування у випадкових осіб або в місцях несанкціонованої торгівлі; не давати маленьким дітям некип'ячене розливе молоко, сирі яйця тощо; не купатися в непроточних водоймах, у несанкціонованих місцях, не закривати воду під час купання; уникати контактів з особами, які мають ознаки інфекційного захворювання (підвищення температури тіла, головний біль, інтоксикація, блювання, рідкі випорожнення, біль у животі, висипання на шкірі тощо) своєчасно звертатися за медичною допомогою.

Тетяна РУГАЛЬ,
лікар-епідеміолог
відділу державного нагляду
за дотриманням санітарного
законодавства
Ріпкинського районного
управління
Головного управління
Держпродспоживслужби в
Чернігівській області

На часі

«Людина не може претендувати на субсидію, якщо працює за кордоном»

Безробітним нараховуватимуть дохід у три прожиткові мінімуми

Раніше субсидію призначали на підставі інформації про дохід. Також впливали покупки на понад 50 тисяч гривень протягом 12 місяців. Із 1 травня цього року перелік критеріїв для призначення допомоги розширили. Тепер на квартири площею понад 120 квадратних метрів і будинки більш як 200 субсидію не нараховуватимуть. Також не отримають допомогу власники автомобілів, якщо машині менш як п'ять років. А ще ті, в кого є борги за комунальні послуги, - розповідає **Віталій МУЗИЧЕНКО, керівник директорату сім'ї та соціальної підтримки населення Міністерства соціальної політики.**

Чому змінили правила нарахування субсидій?

Програма субсидій в Україні працює з 1995-го. Вона постійно змінюється. Три роки тому її спростили. Допомогу почали призначати на підставі двох документів – заяви й декларації про доходи. Зараз цю систему не можна вважати справедливою. Бо громадяни почали зловживати. Велику кількість житла здають в оренду. Власники оформляють субсидію й пропонують, як бонус квартирантам. Крім того, люди купують машини за 700-800 тисяч гривень чи декілька телефонів на 200 тисяч. А платити за комунальні послуги не хочуть. Оформляють допомогу. Окреме питання – заробітчани. Якщо людина працює за кордоном і не сплачує податки в Україні, вона не може претендувати на субсидію.

Нові правила, що ввели з 1 травня, справедливі?

На порядок справедливіші, ніж були. Але ідеальних систем не існує. Думаю, до початку опалювального періоду внесемо деякі зміни в нові правила призначення субсидій.

В черах розповідають, що управління соцзахисту через суди повертають субсидії з тих, хто був на заробітках і користувався пільгами.

Такого ніхто не робить. До 1 травня 2018 року відповідного критерію не було. Тобто субсидія не залежала від того, чи працює людина за кордоном. Зараз аналізуватимемо – де перебував громадянин, якщо відсутні доходи й не сплачував єдиний соціальний внесок.

Чому за новими правилами безробітним нараховуватимуть дохід у три прожиткові мінімуми?

Не всім безробітним нараховуватимуть такий дохід

(із 1 січня 2018 року прожитковий мінімум – 170 грн. У липні зросте до 1777, у грудні – до 1853 грн). Це залежатиме від умов проживання, місцевості, виду субсидії – на тверде паливо чи житлово-комунальні послуги. Такий дохід не нараховуватимуть тим, хто перебуває в складних життєвих обставинах. У сільській місцевості може бути два прожиткові мінімуми. Але якщо громадянин системно безробітний, виникає питання – на які кошти він живе? Типова ситуація – донька зареєстрована в матері-пенсіонерки. Живе з родиною в іншому місті. У соцзабезі жінці сказали принести довідку про доходи доньки, зятя, який ніколи не був їй прописаний, також запитали, скільки родині отримує допомоги на дитину. Жінка переконана, що субсидію вона втратить. Чому пільгу не розраховують тільки на того, хто фактично проживає?

- До декларації вносять інформацію про всіх членів домогосподарства, які зареєстровані в помешканні. Нести довідки про доходи не потрібно. Бо ця інформація є у Фіскальній службі, Пенсійному фонді Звісно, якщо люди працюють офіційно. Але бувають різні життєві обставини. Тому є механізм, що передбачає можливість виключити окремих членів домогосподарства під час розрахунку субсидії. Наприклад, якщо діти зареєстровані в батьків, але фактично не проживають із ними. Субсидію тоді призначають за рішенням комісії, а не на загальних підставах. Соціальний інспектор складає акт обстеження матеріально-побутових умов проживання. Управління соцзахисту має право попросити додатково надати документи, що підтверджують ту чи іншу ситуацію. Якщо комісія встановить, що донька дійсно не проживає в батьків – її виключать зі складу домогосподарства. Тоді доходи родини дочки не впливатимуть на субсидію батьків.

Якщо людині відмовили в субсидії, можна оскаржити?

- Так. Потрібно звернутися до того органу, що призначив таке рішення, чи суду.

Бібліотекарі переймали досвід польських колег

У рамках програми Study Tours to Poland, що реалізує Фонд «Лідери змін», з 3 по 9 червня делегація з Чернігівщини перебувала з навчально-освітнім візитом у Сілезькому воєводстві Республіки Польща.

Представники органів влади, обласної бібліотеки імені В. Г. Короленка, районних бібліотек та об'єднаних територіальних громад завітали у міській (Глівіце, Миколув, Свентоховіце, Чешин, Радзьонкув) та сільській (Гералтовіце, Кошенчін, Істебна) гміни, аби перейняти досвід розвитку культури в умовах місцевого самоврядування для втілення його на теренах Чернігівської області, інформує Департамент культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської ОДА.

Ріпкинщину у складі делегації представляла директор Ріпкинської районної бібліотеки для дорослих Наталія Лук'яшко.

Серед цікавинок – філіал міської бібліотеки у Глівіце на території торговельного центру «Форум». Це третя подібна бібліотека у Польщі, в якій до послуг відвідувачів, крім книг, безкоштовні гаджети, відео та аудіоматеріали, мандрючі меблі та креативні заходи.

Незвичайний формат має міська бібліотека у Миколуві, яка об'єднана з кінотеатром. У Катовіцах функціонує спільна бібліотека двох місцевих університетів: Університету економіки та Університету Сілезії.

Також делегація з Чернігівщини ознайомилася з розвитком сільських бібліотек: новими фондами, комфортними місцями для читання, куточками для ігор, комп'ютерними залами. Тут бібліотека служить для розвитку і задоволення освітніх, інформаційних і культурних потреб громади. Водночас це місце для читання, ігор, майстер-класів, самоосвіти.

Учасники поїздки відмітили, що вся робота закладів культури Польщі побудована на співпраці з громадськими організаціями, взаємодії з товариствами у сфері розвитку і задоволення культурних і освітніх потреб суспільства. Вони сподіваються, що отриманий досвід дозволить створити в області заклади культури нового рівня, зокрема сучасних бібліотек в об'єднаних територіальних громадах. У подальших планах – налагодження тісної співпраці з польськими колегами.

(За матеріалом «Газети по-українськи»)